

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

Comisia agricultură și industrie alimentară

MD-2073, Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 105

www.parlament.md

12 iulie 2017

CAI-4 nr. 237

RAPORT la proiectul de lege cu privire la Registrul obiectivelor de infrastructură tehnico-edilitară

nr. 409 din 27.10.2016
(II lectură)

Comisia agricultură și industrie alimentară a examinat proiectul de Lege cu privire la Registrul obiectivelor de infrastructură tehnico-edilitară și comunică următoarele.

Proiectul în cauză a fost prezentat de Guvern și are drept scop crearea unui cadru normativ unic pentru reglementarea procedurilor de înregistrare a obiectivelor de infrastructură tehnico-edilitară și a dreptului asupra acestora, precum și crearea sistemului informațional automatizat "Registrul obiectivelor de infrastructură tehnico-edilitară" (SIA "ROITE").

După cum a fost menționat și în raportul prezentat pentru prima lectură, implementarea prevederilor proiectului în cauză va asigura o bază metodologică de înregistrare a obiectivelor de infrastructură tehnico-edilitară și a drepturilor asupra lor, prin care se va crea un sistem de ocrotire a titularilor de drepturi asupra acestor obiective, precum și un sistem deschis de informare a tuturor actorilor pieței bunurilor imobile, despre amplasarea obiectivelor de infrastructură tehnico-edilitară și interdicțiile impuse în zonele de protecție ale acestora.

Toate propunerile și obiecțiile parvenite au fost sistematizate și examinate pentru lectura a doua, fiind reflectate în sinteza rezultatelor examinării amendamentelor, propunerilor și obiecțiilor, precum și în proiectul de lege redactat, care sunt părți integrante al prezentului raport.

În contextul celor relatate, Comisia agricultură și industrie alimentară înaintază proiectul de lege cu numărul de intrare 409 din 27.10.2016 spre adoptare în a doua lectură, ca lectură finală.

Radu MUDREAC
Președintele Comisiei

L E G E

cu privire la Registrul obiectivelor de infrastructură tehnico-edilitară

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Capitolul I

DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1. Domeniul de aplicare a legii

Prezenta lege reglementează înregistrarea obiectivelor de infrastructură tehnico-edilitară, a dreptului de proprietate și a altor drepturi reale asupra acestora, grevările acestor drepturi, nașterea, modificarea și încetarea lor (în continuare – *înregistrarea drepturilor asupra bunurilor imobile*), statutul Registrului obiectivelor de infrastructură tehnico-edilitară, crearea, ținerea, reorganizarea și lichidarea acestuia, drepturile, obligațiile și responsabilitatea deținătorului Registrului.

Articolul 2. Noțiuni principale

În sensul prezentei legi, următoarele noțiuni principale semnifică:

infrastructura tehnico-edilitară – ansamblul sistemelor de utilități publice destinate furnizării/prestării serviciilor de utilități publice;

obiective de infrastructură tehnico-edilitară – rețele subterane și supraterane de alimentare cu apă potabilă și tehnică, de canalizare, de termoficare, de alimentare cu energie electrică, de telefonie etc., precum și căile de circulație a mijloacelor de transport, construcțiile supraterane de pozare a instalațiilor electrice, stațiile de pompare și de punere sub presiune, alte construcții și instalații ce fac parte din dotarea edilitară de interes public sau comun. Obiectivele de infrastructură tehnico-edilitară fac parte din categoria de bunuri imobile;

elementele structurale ale obiectivului – părți componente ale obiectivului de infrastructură tehnico-edilitară care servesc pentru suportarea sarcinilor externe și interne și pentru asigurarea exploatării adecvate a rețelei ingineresti;

zonă de protecție a obiectivului de infrastructură tehnico-edilitară – zona adiacentă obiectivului de infrastructură tehnico-edilitară, extinsă în spațiu, necesară pentru asigurarea condițiilor normale de exploatare și de protecție a obiectivului, în limitele căreia se stabilesc cerințe speciale pentru proprietarii terenului sau pentru alți titulari ai dreptului de folosință asupra acestuia;

Registrul obiectivelor de infrastructură tehnico-edilitară – totalitatea informațiilor documentate privind obiectivele de infrastructură tehnico-edilitară și drepturile asupra acestora, ținute într-un sistem informațional automatizat, organizat în conformitate cu cerințele stabilite de legislație;

planul cadastral al obiectivului de infrastructură tehnico-edilitară – document tehnic generat din baza de date a Registrului obiectivelor de infrastructură tehnico-edilitară, ce conține date despre amplasamentul obiectivului de infrastructură tehnico-edilitară înregistrat în Registru, despre elementele structurale ale acestuia și numărul de identificare al obiectivului;

registrator – persoană cu funcție de răspundere avînd dreptul de examinare a documentelor prezentate spre înregistrare, dreptul de decizie asupra înregistrării obiectivelor de infrastructură tehnico-edilitară și a drepturilor asupra acestora, dreptul de efectuare și modificare a înscrierilor în Registrul obiectivelor de infrastructură tehnico-edilitară, precum și dreptul de refuz al efectuării sau modificării înscrierilor respective, în modul stabilit de Guvern;

documente ce servesc drept temei pentru înregistrarea obiectivului – documentele ce reproduc informația din cadastrele de specialitate, documentația de proiect, ridicările topografice de execuție, întocmite în modul stabilit în scopul înregistrării primare sau al actualizării datelor privind obiectivele de infrastructură tehnico-edilitară în Registrul acestora;

înregistrare primară – prima înscriere în Registrul obiectivelor de infrastructură tehnico-edilitară referitoare la obiectivul de infrastructură tehnico-edilitară, drepturile asupra acestuia, titularul de drepturi, zona de protecție a obiectului și interdicțiile privind folosința terenurilor incluse în zona de protecție;

arhiva electronică – depozit structurat de documente electronice, care asigură confidențialitatea, nonrepudierea și integritatea acestora, de asemenea garantează valoarea probantă în timp a acestora.

Articolul 3. Destinația Registrului obiectivelor de infrastructură tehnico-edilitară

Registrul obiectivelor de infrastructură tehnico-edilitară (în continuare – *Registru*) se creează în scopul colectării, acumulării, prelucrării, sistematizării, păstrării, utilizării și furnizării de date cu privire la obiectivele de infrastructură tehnico-edilitară, drepturile asupra acestora, zonele de protecție ale acestora, precum și restricțiile aferente zonelor de protecție.

Articolul 4. Subiecții și obiectele înregistrării

(1) Subiecți ai înregistrării obiectivelor de infrastructură tehnico-edilitară sînt proprietarii acestora și alți titulari ai drepturilor patrimoniale asupra acestora: cetățeni ai Republicii Moldova, cetățeni străini, apatrizi, persoane juridice din țară și din străinătate, organizații internaționale, Republica Moldova și unitățile ei administrativ-teritoriale.

(2) Obiecte ale înregistrării sînt obiectivele de infrastructură tehnico-edilitară, zonele de protecție ale acestora, drepturile asupra acestora și restricțiile aferente zonelor de protecție.

(3) Obiective de infrastructură tehnico-edilitară care se înregistrează în *Registru* sînt:

- 1) obiectivele din infrastructura transportului, și anume:
  - a) drumurile;
  - b) căile ferate;
  - c) construcțiile, altele decît clădirile, instalațiile și echipamentele amplasate pe suprafața terestră (acvatică) a aerodromului (aeroportului);
  - d) construcțiile, altele decît clădirile, instalațiile și echipamentele amplasate pe teritoriul și în acvatoriul portului maritim;
- 2) obiectivele din infrastructura energetică:
  - a) rețelele electrice;
  - b) rețelele de gaze naturale;
- 3) obiectivele din sistemele publice de gospodărie comunală:
  - a) sistemele de aprovizionare cu apă potabilă;
  - b) rețelele de canalizare;
  - c) rețelele de energie termică;
  - d) rețelele de iluminare;
  - e) rețelele de semaforizare;

- f) rețelele transportului electric;
- g) sistemele de gestionare a deșeurilor;
- h) rețelele de comunicații electronice;
- 4) obiectivele transportului prin conducte (conducta, alte construcții și instalații ce fac parte din obiectivele respective), obiectivele pentru păstrarea și comercializarea produselor petroliere, sistemele de irigare, sistemele de desecare.

(4) În Registru, în afara drepturilor reale, pot fi notificate drepturile de creanță, faptele sau raporturile juridice aferente obiectivelor de infrastructură tehnico-edilitară.

(5) Obiectivele de infrastructură tehnico-edilitară și zonele de protecție ale acestora se supun înregistrării obligatorii, cu excepția obiectivelor atribuite, în procesul privatizării, în contul cotelor valorice din bunurile întreprinderilor agricole, care se înregistrează la cererea titularilor de drepturi.

(6) Persoanele care desfășoară activități de excavare a pământului sînt obligate să-și coordoneze activitățile cu titularii drepturilor asupra obiectivelor de infrastructură tehnico-edilitară.

Articolul 5. Subiecții raporturilor juridice privind Registrul

(1) Proprietarul Registrului este statul.

(2) Posesorul Registrului este Agenția Relații Funciare și Cadastru. Posesorul Registrului:

- a) asigură condițiile organizatorice și financiare pentru crearea și ținerea Registrului;
- b) organizează crearea sistemului informațional automatizat pentru ținerea Registrului;
- c) efectuează controlul extern privind ținerea Registrului.

(3) Deținătorul Registrului este Agenția Servicii Publice. Deținătorul Registrului:

- a) gestionează sistemul informațional automatizat „Registrul obiectivelor de infrastructură tehnico-edilitară”;
- b) numește persoanele responsabile de înregistrarea obiectivelor de infrastructură tehnico-edilitară și a drepturilor asupra acestora;
- c) acumulează, sistematizează și păstrează informația cu privire la obiectivele de infrastructură tehnico-edilitară și drepturile asupra acestora;
- d) organizează furnizarea informațiilor din baza de date, stabilește structura și modul de furnizare a acestora;
- e) asigură securitatea păstrării și transmiterii datelor prin rețea.

(4) Dreptul de înregistrare a obiectivului de infrastructură tehnico-edilitară și a drepturilor asupra acestuia îl are registratorul Registrului din cadrul Agenției Servicii Publice.

(5) Furnizor de date pentru Registru este persoana fizică sau persoana juridică de drept privat ori de drept public care prezintă deținătorului de Registru documentele ce servesc temei pentru înregistrarea obiectivului de infrastructură tehnico-edilitară și a drepturilor asupra acestuia.

(6) Destinatari ai datelor din Registru sînt autoritățile publice, persoanele fizice și persoanele juridice.

Articolul 6. Registratorul

(1) Registrator al Registrului, în cadrul Agenției Servicii Publice, poate fi persoana selectată prin concurs, cu care s-a încheiat un contract individual de muncă conform legislației muncii și care îndeplinește următoarele condiții:

- a) este cetățean al Republicii Moldova;
- b) are studii superioare de licență la specialitatea de inginer cadastral, inginer constructor, inginer geodez;
- c) nu are antecedente penale nestinse;
- d) este aptă din punct de vedere medical pentru exercitarea funcției.

(2) Registratorul are următoarele atribuții:

- a) solicită documentele necesare includerii în Registru a datelor despre obiectivul de infrastructură tehnico-edilitară și drepturile asupra acestuia;
- b) decide înregistrarea obiectivului de infrastructură tehnico-edilitară, modificarea înscrierii respective din Registru, precum și refuzul de a efectua sau modifica înscrierea respectivă;
- c) introduce în baza de date a Registrului volumul stabilit de date geospațiale și textuale cu privire la obiectivul de infrastructură tehnico-edilitară și drepturile asupra acestuia;
- d) eliberează extrase și alte informații din Registru;
- e) corectează greșelile din Registru.

(3) În luarea deciziilor cu privire la Registru, registratorul poate fi asistat de către un specialist licențiat în drept, angajat al deținătorului de Registru.

Capitolul II

REGISTRUL ȘI DOCUMENTELE ACESTUIA. MODUL DE ȚINERE A REGISTRULUI

Articolul 7. Registrul

(1) Registrul conține înscrieri referitoare la obiectivele de infrastructură tehnico-edilitară, drepturile asupra acestora, titularii de drepturi și documentele ce confirmă drepturile respective, elementele structurale ale obiectivelor în cauză și zonele de protecție ale acestora.

(2) Registrul include următoarele date cu privire la obiectivul de infrastructură tehnico-edilitară:

- 1) date ce descriu obiectivul:
  - a) numărul de identificare;
  - b) destinația;
  - c) denumirea individuală;
  - d) amplasarea;
  - e) parametrii obiectivului (lungimea/suprafața/volumul);
  - f) numărul și denumirea elementelor structurale;
  - g) domeniul – în cazul obiectivelor de infrastructură tehnico-edilitară proprietate publică a statului sau a unității administrativ-teritoriale;
  - h) data înregistrării;
  - i) temeiul efectuării înscrierii;
  - j) statutul înscrierii (proiect/activ/radiat);
- 2) date ce descriu zona de protecție:
  - a) identificatorul zonei de protecție;
  - b) denumirea zonei de protecție;
  - c) parametrii zonei de protecție (lungimea/suprafața);
  - d) data înregistrării;
  - e) temeiul efectuării înscrierii;
  - f) statutul înscrierii (proiect/activ/radiat);
- 3) date geospațiale despre obiectiv și zona de protecție, precum și date atributive;
- 4) date referitoare la drepturile asupra bunului imobil:
  - a) numele și prenumele proprietarului, numărul de identificare de stat (IDNP) – în cazul persoanei fizice;
  - b) denumirea, numărul și data emiterii deciziei privind înregistrarea de stat sau, după caz, certificatul înregistrării de stat și numărul de identificare de stat (IDNO) – în cazul persoanei juridice;

- c) Republica Moldova sau unitatea administrativ-teritorială corespunzătoare – în cazul bunului proprietate publică;
- d) domiciliul persoanei fizice sau sediul persoanei juridice;
- e) cota de proprietate – în cazul dreptului de proprietate comună pe cote-părți;
- f) documentele ce confirmă dreptul, în baza cărora a fost înscris dreptul;
- g) data înregistrării;
- h) statutul înscrierii (activ/radiat);
- i) date referitoare la restricțiile aferente zonei de protecție.

(3) Conținutul concret de date atributive necesare pentru descrierea obiectivului de infrastructură tehnico-edilitară și a elementelor structurale ale acestuia în Registru se stabilește printr-un regulament aprobat de Guvern.

(4) La data înregistrării obiectivului de infrastructură tehnico-edilitară în Registru, acestuia i se atribuie un număr de identificare, care se păstrează pe toată perioada de existență a obiectivului în calitate de obiect de drept unic.

Articolul 8. Modul de ținere a Registrului

Modul de ținere a Registrului se stabilește de Guvern.

Articolul 9. Schimbul de date dintre registre

(1) Sistemul informațional al Registrului utilizează date din registrele de stat și cadastrale de specialitate.

(2) Schimbul automat de date între sistemul informațional al Registrului și alte resurse și servicii informaționale de stat se asigură gratuit prin intermediul platformei de interoperabilitate instituite de Guvern.

Articolul 10. Documentele Registrului

(1) Registrul conține următoarele documente:

- a) documentele ce servesc drept temei pentru înregistrarea obiectivului de infrastructură tehnico-edilitară;
- b) documentele ce servesc drept temei pentru înregistrarea drepturilor asupra obiectului de infrastructură tehnico-edilitară;
- c) documentele ce servesc drept temei pentru înregistrarea restricțiilor aferente zonei de protecție a obiectivului de infrastructură tehnico-edilitară;
- d) planul digital al obiectivului de infrastructură tehnico-edilitară;
- e) documentele tehnologice.

(2) Documentele ce servesc drept temei pentru înregistrarea obiectivului de infrastructură tehnico-edilitară se întocmesc de către titularul de drepturi asupra obiectivului de infrastructură tehnico-edilitară sau de către ingineri cadastrali sau geodezi certificați de Agenția Relații Funciare și Cadastru.

(3) Conținutul și modul de întocmire a documentelor ce servesc drept temei pentru înregistrarea obiectivului de infrastructură tehnico-edilitară se stabilesc de către Guvern.

(4) Documentele ce servesc drept temei pentru înregistrarea drepturilor asupra bunurilor imobile sînt următoarele:

a) actele administrative emise de autoritățile publice abilitate în modul stabilit de legislație;

b) hotărârile instanțelor de judecată;

c) alte documente privind nașterea sau transmiterea drepturilor asupra obiectivelor de infrastructură tehnico-edilitară, eliberate conform legislației în vigoare la data nașterii sau transmiterii acestor drepturi.

(5) Restricțiile aferente zonei de protecție a obiectivului de infrastructură tehnico-edilitară se înscriu în temeiul legii sau al actului normativ care le stabilește.

(6) Documentele Registrului și alte documente necesare pentru înregistrare se păstrează în arhiva digitală a Agenției Servicii Publice în format digital sau în copii scanate, autenticitatea lor fiind confirmată prin semnătura electronică a registratorului sau a persoanei care a perfectat copiile.

Articolul 11. Exigențe față de documentele prezentate pentru înregistrarea drepturilor asupra obiectivului de infrastructură tehnico-edilitară

(1) Documentele ce confirmă drepturile asupra obiectivului de infrastructură tehnico-edilitară se depun într-un singur exemplar original sau în copie legalizată.

(2) Documentele prezentate pentru înregistrarea drepturilor asupra unui obiectiv de infrastructură tehnico-edilitară trebuie să identifice obiectivul respectiv (să conțină descrierea lui), să indice dreptul ce urmează a fi înscris sau radiat, să conțină numele părților actului juridic, semnăturile de rigoare, iar în cazurile stabilite de lege, să fie autentificate notarial și ștampilate.

(3) În cazul în care documentul are două sau mai multe file, acestea trebuie să fie numerotate și șnuruite.

(4) La înregistrarea drepturilor asupra obiectivului de infrastructură tehnico-edilitară nu se acceptă documentele:

- a) ce nu corespund cerințelor prevăzute la alin. (2) și (3);
- b) ce conțin ștersături, adăugiri, cuvinte radiate, alte corectări nemenționate în ele;
- c) executate în creion;
- d) cu deteriorări grave, ce nu permit interpretarea univocă a conținutului lor.

Articolul 12. Documentele ce confirmă înregistrarea obiectivului de infrastructură tehnico-edilitară și a drepturilor asupra acestuia

(1) Înregistrarea obiectivului de infrastructură tehnico-edilitară și a drepturilor asupra acestuia se confirmă printr-un extras din Registru.

(2) Extrasul din Registru se eliberează persoanei care s-a legitimat și a depus o cerere în acest sens la Agenția Servicii Publice, în termen de 3 zile lucrătoare de la data înregistrării cererii.

(3) Refuzul de eliberare a extrasului din Registru poate fi contestat în conformitate cu legislația privind contenciosul administrativ.

(4) Extrasul din Registru se eliberează pe suport de hârtie sau în format digital, în funcție de dorința solicitantului.

Articolul 13. Consecințele juridice ale înregistrării

Consecințele juridice ale înregistrării apar după efectuarea înscrierii privind drepturile asupra obiectivului de infrastructură tehnico-edilitară în Registru. După efectuarea înscrierii în Registru, data autentică a înregistrării se consideră data de primire a cererii de înregistrare, care trebuie să fie inclusă în condica de cereri.

Capitolul III

REGIMUL JURIDIC DE UTILIZARE A DATELOR REGISTRULUI

Articolul 14. Transparența datelor Registrului

(1) Informația din Registru este publică. Orice persoană are dreptul de a solicita informații referitoare la planul cadastral al obiectivului de infrastructură tehnico-edilitară și drepturile asupra bunului respectiv înregistrate în Registru, cu excepția datelor ce constituie secret de stat.

(2) Datele privind condițiile tranzacției și copiile de pe actele justificative care au servit drept temei pentru înregistrarea drepturilor asupra obiectivului de infrastructură tehnico-edilitară se eliberează numai titularilor de drepturi indicați în act sau participanților la tranzacție, reprezentanților acestora, de asemenea instanțelor de judecată, organelor procuraturii, organelor de urmărire penală, Serviciului de Informații și Securitate, executorilor judecătorești, lichidatorilor și administratorilor de insolabilitate, organelor cu atribuții de control, care au obligația să justifice scopul prelucrării datelor cu caracter personal în conformitate cu Legea nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal. Dacă actul justificativ este un document electronic avînd o semnătură electronică avansată, la solicitare poate fi eliberată o copie pe suport de hîrtie a acestuia, care se autentifică de către registrator și conține mențiunea că este o copie a documentului electronic.

(3) Accesul la informația privind obiectivele de infrastructură tehnico-edilitară asupra cărora o persoană deține drept de proprietate, de posesie sau de folosință îl au persoanele și autoritățile care justifică scopul prelucrării informației în cauză.

(4) Datele din Registru se utilizează în conformitate cu prevederile art. 30 din Legea nr. 71/2007 cu privire la registre.

Articolul 15. Accesul la informație

(1) Accesul pentru vizualizarea și căutarea informației din Registru este disponibil publicului cu titlu gratuit. Furnizarea de informații prin serviciile de descărcare și de transformare ale Registrului se face contra plată. Tarifele pentru furnizarea informațiilor se stabilesc de Guvern.

(2) Pentru autoritățile publice, serviciile de vizualizare, de căutare și de descărcare a informației din Registru sînt gratuite.

Capitolul IV

FINANȚAREA REGISTRULUI. CONTROLUL ȚINERII REGISTRULUI. RĂSPUNDEREA

Articolul 16. Finanțarea Registrului

(1) Cheltuielile pentru crearea sistemului informațional al Registrului sînt suportate pe seama mijloacelor financiare din bugetul de stat, precum și a altor surse legale.

(2) Ținerea Registrului se efectuează cu mijloacele financiare provenite din prestarea serviciilor de înregistrare a obiectivelor de infrastructură tehnico-edilitară și a drepturilor asupra acestora și din furnizarea de date din baza de date a Registrului.

(3) Tarifele pentru prestarea serviciilor de înregistrare și de furnizare a datelor sînt calculate și aprobate în modul stabilit prin Legea nr. 393/2006 pentru aprobarea Metodologiei de calculare a tarifelor la serviciile prestate de Agenția Servicii Publice și structurile teritoriale ale acesteia.

Articolul 17. Controlul privind ținerea Registrului

(1) Ținerea Registrului este supusă controlului intern și extern. Controlul intern se efectuează de către posesorul Registrului. Controlul extern privind crearea, ținerea, reorganizarea și lichidarea Registrului se exercită de către autoritatea administrației publice abilitată prin lege. Registrul se fondează și se lichidează conform legii.

(2) Controlul extern privind ținerea Registrului se efectuează o dată pe an. În urma fiecărui control, organul de control întocmește un act în două exemplare, dintre care unul se expediază deținătorului de Registru, iar celălalt rămîne la organul de control. Deținătorul de Registru este obligat să întreprindă măsurile necesare pentru înlăturarea încălcărilor privind ținerea Registrului, menționate în actul de control, și să informeze în acest sens organul de control.

(3) Sistemul de control intern și extern asigură calitatea datelor și respectarea întocmai a modului de formare și utilizare a resurselor informaționale de stat privind obiectivele de infrastructură tehnico-edilitară, în conformitate cu actele normative.

(4) Reprezentanții organului de control au drept de acces la Registru și la mijloacele de ținere a acestuia, în plus, au acces la încăperile destinate prelucrării datelor corespunzătoare sau la cele în care se află mijloacele tehnice destinate procesului de prelucrare.

Articolul 18. Răspunderea

(1) Încălcarea prezentei legi atrage răspunderea disciplinară, civilă, contravențională sau penală.

(2) Pentru prejudiciul cauzat ca urmare a înregistrării obiectivelor de infrastructură tehnico-edilitară și a drepturilor asupra acestora în baza documentelor ce au servit drept temei pentru înregistrarea obiectivelor în cauză și a documentelor ce confirmă drepturile asupra acestora și care conțin erori comise de către autoritățile care au emis sau perfectat documentele prezentate pentru înregistrare, răspunderea o poartă autoritățile în cauză.

(3) Introducerea, modificarea sau radierea înscrierilor din Registru cu încălcarea regulilor stabilite, precum și difuzarea și furnizarea nesancționată a datelor din Registru atrag răspunderea persoanelor vinovate în conformitate cu legislația.

(4) Agenția Servicii Publice poartă răspundere civilă pentru cauzarea de prejudicii titularilor de drepturi prin deteriorarea sau pierderea documentelor din arhiva instituției.

Capitolul V

DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII

Articolul 19. Intrarea în vigoare a legii

(1) Prezenta lege intră în vigoare la 6 luni de la data publicării acesteia în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

(2) Guvernul, în termen de 3 luni:

- a) va prezenta în Parlament propuneri pentru a aduce în conformitate legislația în vigoare cu prezenta lege;
- b) va aduce în conformitate actele sale normative cu prezenta lege;
- c) va adopta acte normative pentru a asigura executarea prezentei legi;
- d) va asigura reexaminarea sau abrogarea actelor normative ale autorităților administrației publice centrale care contravin prezentei legi.

(3) Până la aducerea în conformitate a legislației cu prezenta lege, legile și alte acte normative se aplică în măsura în care nu contravin acesteia.

Articolul 20. Excepții pentru drepturile apărute anterior

(1) Drepturile asupra obiectivelor de infrastructură tehnico-edilitară apărute anterior intrării în vigoare a prezentei legi și neînscrise în Registru se consideră valabile. Aceste drepturi se înscriu în Registru în procesul înregistrării primare și se consideră născute din ziua legalizării documentelor ce le confirmă.

(2) În cazul transmiterii drepturilor asupra obiectivului de infrastructură tehnico-edilitară de la un titular la altul, inclusiv de la/către stat, precum și în cazul nașterii sau stingerii drepturilor respective după punerea în aplicare a prezentei legi, transmiterea sau nașterea drepturilor se supune înregistrării obligatorii în modul stabilit de prezenta lege.

Articolul 21. Perioada de tranziție

(1) Perioada de tranziție este timpul în care se creează Registrul.

(2) În perioada de creare a Registrului, Guvernul:

- a) ia măsuri pentru punerea în aplicare a prezentei legi;
- b) asigură informarea societății privind întregul proces de creare a Registrului;
- c) întreprinde alte măsuri în vederea creării Registrului.

(3) În perioada de tranziție:

a) se adoptă acte normative, se elaborează standarde de stat, se creează condiții tehnice care asigură instituirea, implementarea și funcționarea eficientă a Registrului;

b) se întocmesc, în modul stabilit, documente ce servesc drept temei pentru înregistrarea obiectivelor de infrastructură tehnico-edilitară în Registru;

c) în cazul lipsei (pierderii, deteriorării) documentelor ce confirmă dreptul asupra obiectivelor de infrastructură tehnico-edilitară proprietate publică în vederea înregistrării primare, autoritățile administrației publice centrale și locale efectuează inventarierea acestora, cu întocmirea listelor de obiective de infrastructură tehnico-edilitară în baza actelor de inventariere în conformitate cu art. 10¹ din Legea nr. 121/2007 privind administrarea și deetimizarea proprietății publice;

d) titularii de drepturi asupra obiectivelor de infrastructură tehnico-edilitară, indiferent de tipul de proprietate, sînt obligați să înregistreze aceste obiective în Registru în termenele stabilite de Guvern, cu excepțiile prevăzute la art. 4 alin. (5) din prezenta lege.

(4) După expirarea termenelor de înregistrare primară a obiectivelor de infrastructură tehnico-edilitară, prejudiciul cauzat unui obiectiv de infrastructură tehnico-edilitară ca urmare a activităților ce pot avea impact negativ asupra infrastructurii tehnico-edilitare se repară de către:

a) titularul de drepturi asupra obiectivului de infrastructură tehnico-edilitară prejudiciat, în cazul în care acesta nu a înregistrat obiectivul respectiv în Registru și informația nu a fost accesibilă;

b) persoana care desfășoară activități ce pot avea impact negativ asupra infrastructurii tehnico-edilitare, în cazul în care obiectivul de infrastructură tehnico-edilitară prejudiciat a fost înregistrat în Registru și informația a fost accesibilă.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

ЗАКОН

о Реестре объектов инженерно-технической инфраструктуры

Парламент принимает настоящий органический закон.

Глава I

ОБЩИЕ ПОЛОЖЕНИЯ

Статья 1. Сфера применения закона

Настоящий закон регулирует регистрацию объектов инженерно-технической инфраструктуры, права собственности и других вещных прав на них, обременения этих прав, их возникновения, изменения и прекращения (далее – *регистрация прав на объект недвижимого имущества*), статус Реестра объектов инженерно-технической инфраструктуры, его создание, ведение, реорганизация и ликвидация, права, обязанности и ответственность держателя Реестра.

Статья 2. Основные понятия

В целях настоящего закона следующие понятия используются в значении:

инженерно-техническая инфраструктура – комплекс систем общественной полезности, предназначенных для поставки/предоставления общественно полезных услуг;

объекты инженерно-технической инфраструктуры – подземные и наземные сети снабжения питьевой и технической водой, канализационные,

тепловые, электрические сети, телефонные сети и т.д., а также пути передвижения транспортных средств, наземные строения для размещения электрических установок, насосные и компрессорные станции, другие строения и установки, являющиеся частью инженерно-технического оснащения публичного или общего интереса. Объекты инженерно-технической инфраструктуры относятся к категории объектов недвижимого имущества;

структурные элементы объекта – составные части объекта инженерно-технической инфраструктуры, предназначенные для поддержания внутренних и внешних нагрузок и обеспечения надежной эксплуатации инженерной сети;

охранная зона объекта инженерно-технической инфраструктуры – прилегающая к объекту инженерно-технической инфраструктуры территория с пространственной зоной, необходимая для обеспечения нормальных условий эксплуатации и защиты объекта, в пределах которой устанавливаются специальные требования для собственников земельного участка или других обладателей права пользования им;

Реестр объектов инженерно-технической инфраструктуры – совокупность документированной информации об объектах инженерно-технической инфраструктуры и правах на них, хранящейся в автоматизированной информационной системе, организованной согласно установленным законодательством требованиям;

кадастровый план объекта инженерно-технической инфраструктуры – технический документ, составленный на основе данных Реестра объектов инженерно-технической инфраструктуры, содержащий сведения о местоположении зарегистрированного в Реестре объекта инженерно-технической инфраструктуры, структурных элементах объекта и его идентификационный номер;

регистратор – должностное лицо, имеющее право в установленном Правительством порядке рассматривать представленные для регистрации документы, принимать решение о регистрации объектов инженерно-технической инфраструктуры и прав на них, вносить записи в Реестр объектов инженерно-технической инфраструктуры и изменять их, а также отказывать во внесении соответствующих записей и их исправлении;

документы, служащие основанием для регистрации объекта, – документы, воспроизводящие информацию из специализированных кадастров, проектной документации и топографических съемок, составленные в установленном порядке в целях первичной регистрации или

обновления данных об объектах инженерно-технической инфраструктуры в их Реестре;

первичная регистрация – внесение первой записи в Реестр объектов инженерно-технической инфраструктуры об объекте инженерно-технической инфраструктуры, правах на него, правообладателях, охранной зоне объекта и об ограничениях права пользования земельными участками, входящими в охранную зону;

электронный архив – структурированное хранилище электронных документов, обеспечивающее их конфиденциальность, неотрекаемость и целостность и гарантирующее их доказательную силу во времени.

Статья 3. Назначение Реестра объектов инженерно-технической инфраструктуры

Реестр объектов инженерно-технической инфраструктуры (*далее – Реестр*) создается в целях сбора, накопления, обработки, систематизации, хранения, использования и предоставления данных об объектах инженерно-технической инфраструктуры, правах на них, охранных зонах объектов, а также об ограничениях в отношении охранных зон.

Статья 4. Субъекты и объекты регистрации

(1) Субъектами регистрации объектов инженерно-технической инфраструктуры являются его собственники и другие обладатели прав на них: граждане Республики Молдова, иностранные граждане, лица без гражданства, юридические лица Республики Молдова и других государств, международные организации, Республика Молдова и ее административно-территориальные единицы.

(2) Объектами регистрации являются объекты инженерно-технической инфраструктуры, права на них, охранные зоны объектов, ограничения в отношении охранных зон.

(3) К объектам инженерно-технической инфраструктуры, регистрируемым в Реестре относятся:

- 1) объекты транспортной инфраструктуры:
  - а) автомобильные дороги;
  - б) железные дороги;
  - в) строения, иные чем здания, сооружения и оборудование, расположенные на поверхности земли (воды) аэродрома (аэропорта);

d) строения, иные чем здания, сооружения и оборудование, расположенные на территории или в акватории морского порта;

2) объекты энергетической инфраструктуры:

a) электрические сети;

b) сети природного газа;

3) объекты публичных систем коммунального хозяйства:

a) сети снабжения питьевой водой;

b) канализационные сети;

c) тепловые сети;

d) сети уличного освещения;

e) светофорные сети;

f) сети электротранспорта;

g) системы управления отходами;

h) сети электронных коммуникаций;

4) объекты трубопроводного транспорта (трубопровод, иные сооружения и оборудование в составе данного объекта), объекты для хранения нефтепродуктов и торговли ими, ирригационные системы, системы осушения.

(4) В Реестр, помимо вещных прав, могут быть внесены отметки о правах требования, юридических фактах или правоотношениях в связи с объектами инженерно-технической инфраструктуры.

(5) Объекты инженерно-технической инфраструктуры и их охранные зоны подлежат обязательной регистрации, за исключением объектов, переданных в собственность в процессе приватизации в счет стоимостных долей недвижимого имущества сельскохозяйственных предприятий, которые регистрируются по заявлению правообладателя.

(6) Лица, занимающиеся деятельностью по выемке грунта, обязаны согласовывать свои действия с правообладателями объектов инженерно-технической инфраструктуры.

Статья 5. Субъекты правоотношений Реестра

(1) Собственником Реестра является государство.

(2) Владельцем Реестра является Агентство земельных отношений и кадастра. Владелец Реестра:

a) обеспечивает организационные и финансовые условия для создания и ведения Реестра;

- б) организует создание автоматизированной информационной системы для ведения Реестра;
- с) осуществляет внешний контроль ведения Реестра.

(3) Держателем Реестра является Агентство публичных услуг. Держатель Реестра:

- а) управляет автоматизированной информационной системой «Реестр объектов инженерно-технической инфраструктуры»;
- б) назначает лиц, ответственных за регистрацию объектов инженерно-технической инфраструктуры и прав на них;
- с) накапливает, систематизирует и хранит информацию об объектах инженерно-технической инфраструктуры и правам на них;
- д) организует предоставление информации из базы данных, устанавливает ее структуру и способ предоставления;
- е) обеспечивает безопасность передачи и хранения данных в сети.

(4) Право регистрации в Реестре объекта инженерно-технической инфраструктуры и прав на него принадлежит регистратору Реестра Агентства публичных услуг.

(5) Поставщиком данных для Реестра является физическое или юридическое лицо публичного или частного права, которое предоставляет держателю Реестра документы, служащие основанием для регистрации объекта инженерно-технической инфраструктуры и прав на него.

(6) Получателями данных из Реестра являются органы публичной власти, физические и юридические лица.

Статья 6. Регистратор

(1) На должность регистратора Реестра Агентства публичных услуг принимается лицо на основе конкурса, с которым заключается индивидуальный трудовой договор в соответствии с трудовым законодательством и которое соответствует следующим требованиям:

- а) является гражданином Республики Молдова;
- б) имеет диплом лицензиата по специальности инженер кадастра, инженер-строитель, инженер-геодезист;
- с) не имеет непогашенной судимости;
- д) пригоден к исполнению обязанностей с медицинской точки зрения.

(2) Регистратор обладает следующими полномочиями:

а) требовать представления документов, необходимых для внесения в Реестр данных об объекте инженерно-технической инфраструктуры и правах на него;

б) принимать решение о регистрации объекта инженерно-технической инфраструктуры, исправлении соответствующей записи в Реестре, а также об отказе в регистрации или изменении соответствующей записи;

с) вносить в базу данных Реестра установленный объем геопространственных и текстовых данных об объекте инженерно-технической инфраструктуры и правах на него;

д) выдавать выписки и другую информацию из Реестра;

е) исправлять ошибки в Реестре.

(3) При принятии решений в отношении Реестра регистратор может консультироваться с лицензированным специалистом в области права, являющимся сотрудником держателя Реестра.

Глава II

РЕЕСТР И ДОКУМЕНТЫ РЕЕСТРА. ПОРЯДОК ВЕДЕНИЯ РЕЕСТРА

Статья 7. Реестр

(1) Реестр содержит записи об объектах инженерно-технической инфраструктуры, правах на них, правообладателях, соответствующих правоустанавливающим документах, структурных элементах объектов, их охранных зонах.

(2) Реестр содержит следующие данные об объекте инженерно-технической инфраструктуры:

1) данные, описывающие объект:

а) идентификационный номер;

б) назначение;

с) индивидуальное наименование;

д) месторасположение;

е) параметры объекта (длина/площадь/объём);

ф) количество и наименование структурных элементов;

г) сфера собственности – в случаях, когда объекты инженерно-технической инфраструктуры являются публичной собственностью государства или административно-территориальной единицы;

h) дата регистрации;

i) основания для внесения записи;

j) статус записи (проектная, активная, стертая).

- 2) данные, описывающие охранную зону:
  - a) идентификатор охранной зоны;
  - b) наименование охранной зоны;
  - c) параметры охранной зоны (длина/площадь);
  - d) дата регистрации;
  - e) основание для внесения записи;
  - f) статус записи (проектная, активная, стертая);
- 3) геопространственные данные объекта и его охранной зоны, а также их атрибутивные данные;
  - 4) данные, относящиеся к правам на объект недвижимого имущества:
    - a) фамилия и имя собственника, государственный идентификационный номер (IDNP) – для физических лиц;
    - b) наименование, номер и дата принятия решения о государственной регистрации или, при необходимости, сертификат (свидетельство) о государственной регистрации, государственный идентификационный номер правовой единицы (IDNO) – для юридических лиц;
    - c) Республика Молдова или соответствующая административно-территориальная единица – в случае имущества, находящегося в публичной собственности;
    - d) место жительства физического лица или местонахождение юридического лица;
    - e) доля собственности – в случае права общей долевой собственности;
    - f) правоустанавливающие документы, служащие основанием для регистрации права;
    - g) дата регистрации;
    - h) статус записи (активная/стертая);
    - i) данные об ограничениях в отношении охранной зоны.

(3) Конкретное содержание атрибутивных данных, необходимых для описания объекта инженерно-технической инфраструктуры и его структурных элементов в Реестре, устанавливается утвержденным Правительством положением.

(4) На дату регистрации объекта инженерно-технической инфраструктуры в Реестре ему присваивается идентификационный номер, который сохраняется на весь период существования объекта как единого объекта права.

Статья 8. Порядок ведения Реестра

Порядок ведения Реестра устанавливается Правительством.

Статья 9. Обмен данными между реестрами

(1) Информационная система Реестра использует данные из государственных реестров и специализированных кадастров.

(2) Автоматизированный обмен данными между информационной системой Реестра и другими ресурсами и государственными информационными службами обеспечивается бесплатно посредством установленной Правительством платформы интероперабельности.

Статья 10. Документы Реестра

(1) Реестр содержит следующие документы:

- а) документы, служащие основанием для регистрации объекта недвижимого имущества;
- б) документы, служащие основанием для регистрации прав на объект недвижимого имущества;
- в) документы, служащие основанием для регистрации ограничений в отношении охранной зоны объекта инженерно-технической инфраструктуры;
- г) цифровой план объекта инженерно-технической инфраструктуры;
- д) технологическая документация.

(2) Документы, служащие основанием для регистрации объекта инженерно-технической инфраструктуры, составляются обладателем прав на объект инженерно-технической инфраструктуры или инженерами кадастра либо геодезистами, аттестованными Агентством земельных отношений и кадастра.

(3) Содержание и порядок составления документов, служащих основанием для регистрации объекта инженерно-технической инфраструктуры, устанавливаются Правительством.

(4) Основанием для регистрации прав на объект недвижимого имущества служат следующие документы;

- а) административные акты, изданные уполномоченными органами публичной власти в установленном законодательством порядке;
- б) решения судебных инстанций;
- в) иные документы о возникновении или передаче прав на объекты инженерно-технической инфраструктуры, выданные в соответствии с действующим на дату возникновения или передачи этих прав законодательством.

(5) Записи об ограничениях в отношении охранной зоны объекта инженерно-технической инфраструктуры вносятся на основании закона или нормативного акта, которые их устанавливают.

(6) Документы Реестра и другие необходимые для регистрации документы хранятся в цифровом архиве Агентства публичных услуг в цифровом формате или в сканированных копиях, достоверность которых подтверждается электронной подписью регистратора или лица, изготовившего копии.

Статья 11. Требования к документам, представляемым для регистрации прав на объект инженерно-технической инфраструктуры

(1) Правоустанавливающие документы на объект инженерно-технической инфраструктуры представляются в оригинале или в заверенной копии.

(2) Документы, представленные для регистрации прав на объект инженерно-технической инфраструктуры, должны идентифицировать соответствующий объект (содержать его описание), содержать указание на право, подлежащее регистрации или аннулированию, наименование сторон правового акта, иметь надлежащие подписи, а в установленных законом случаях должны быть нотариально удостоверены и скреплены печатью.

(3) Если документ состоит из двух или более листов, он должен быть пронумерован и прошит.

(4) Для регистрации прав на объект инженерно-технической инфраструктуры не принимаются документы:

- а) не соответствующие требованиям, предусмотренным частями (2) и (3);
- б) имеющие подчистки, дополнения, зачеркнутые слова и иные не указанные в них исправления;
- в) исполненные карандашом;
- г) с серьезными повреждениями, не позволяющими однозначно толковать их содержание.

Статья 12. Документы, подтверждающие регистрацию объекта инженерно-технической инфраструктуры и прав на него

(1) Регистрация объекта инженерно-технической инфраструктуры и прав на него подтверждается выпиской из Реестра.

(2) Выписка из Реестра выдается лицу, предъявившему удостоверение личности и подавшему соответствующее заявление в адрес Агентства публичных услуг, в течение трех рабочих дней с даты регистрации заявления.

(3) Отказ в выдаче выписки из Реестра может быть обжалован в соответствии с законодательством об административном суде.

(4) Выписка из Реестра выдается на бумажном носителе или в цифровом формате по желанию заявителя.

Статья 13. Правовые последствия регистрации

Правовые последствия регистрации возникают после внесения в Реестр записи о правах на объект инженерно-технической инфраструктуры. После внесения записи в Реестр действительной датой регистрации признается дата принятия заявления о регистрации, которая должна вноситься в журнал заявлений.

Глава III

ПРАВОВОЙ РЕЖИМ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ДАННЫХ РЕЕСТРА

Статья 14. Прозрачность данных Реестра

(1) Информация из Реестра носит открытый характер. Любое лицо вправе запросить информацию о кадастровом плане объекта инженерно-технической инфраструктуры и правах на соответствующий объект, зарегистрированных в Реестре, за исключением сведений, отнесенных к государственной тайне.

(2) Сведения об условиях сделки и копии обосновывающих документов, служащих основанием для регистрации прав на объект инженерно-технической инфраструктуры, предоставляются только правообладателям, указанным в документе, или участникам сделки, их представителям, а также судебным инстанциям, органам прокуратуры, органам уголовного преследования, Службе информации и безопасности, судебным исполнителям, ликвидаторам и управляющим процессами несостоятельности, органам с функциями контроля, которые обязаны обосновать цель обработки персональных данных в соответствии с Законом о защите персональных данных № 133/2011. Если обосновывающий документ является электронным документом, подписанным усиленной

квалифицированной электронной подписью, по требованию может быть выдана копия на бумажном носителе, удостоверенная регистратором и содержащая отметку о том, что она является копией электронного документа.

(3) Доступ к информации об объектах инженерно-технической инфраструктуры, принадлежащих отдельному лицу на праве собственности, владения или пользования, предоставляется лицам и органам, обосновавшим цель использования данной информации.

(4) Использование данных Реестра осуществляется в соответствии с положениями статьи 30 Закона о реестрах № 71/2007.

Статья 15. Доступ к информации

(1) Населению предоставляется бесплатный доступ к просмотру и поиску информации в Реестре. Предоставление информации из Реестра посредством сетевых сервисов скачивания и преобразования осуществляется на платной основе. Тарифы на предоставление информации устанавливаются Правительством.

(2) Услуги просмотра, поиска и скачивания информации из Реестра предоставляются бесплатно органам публичной власти.

Глава IV

ФИНАНСИРОВАНИЕ РЕЕСТРА. КОНТРОЛЬ ЗА ВЕДЕНИЕМ РЕЕСТРА. ОТВЕТСТВЕННОСТЬ

Статья 16. Финансирование Реестра

(1) Расходы по созданию информационной системы Реестра осуществляются из финансовых средств государственного бюджета, а также из средств других законных источников.

(2) Ведение Реестра осуществляется за счет финансовых средств, поступивших от предоставленных услуг по регистрации объектов инженерно-технической инфраструктуры и прав на них, а также выдачи информации из базы данных Реестра.

(3) Тарифы на предоставляемые услуги по регистрации и выдаче данных рассчитываются и утверждаются в порядке, установленном Законом об утверждении Методологии расчета тарифов на услуги, предоставляемые

Агентством публичных услуг и его территориальными структурами № 393/2006.

Статья 17. Контроль за ведением Реестра

(1) Ведение Реестра подлежит внутреннему и внешнему контролю. Внутренний контроль осуществляется владельцем Реестра. Внешний контроль за созданием, ведением, реорганизацией и ликвидацией Реестра осуществляется органом публичного управления, уполномоченным законом. Реестр создается и ликвидируется в соответствии с законодательством.

(2) Внешний контроль за ведением Реестра осуществляется один раз в год. После каждой проверки контролирующий орган составляет акт в двух экземплярах, один из которых направляется держателю Реестра, а другой остается в контролирующем органе. Держатель Реестра обязан принять необходимые меры по устранению нарушений при ведении Реестра, отмеченных в акте проверки, и сообщить контролирующему органу о принятых мерах.

(3) Система внутреннего и внешнего контроля обеспечивает качество данных и точное соблюдение порядка формирования и использования государственных информационных ресурсов, касающихся объектов инженерно-технической инфраструктуры, в соответствии с нормативными актами.

(4) Представители контролирующего органа имеют право доступа к Реестру и к средствам его ведения, а также право доступа в помещения, предназначенные для обработки соответствующих данных или в которых находятся используемые для этого технические средства.

Статья 18. Ответственность

(1) Нарушение настоящего закона влечет за собой дисциплинарную, гражданскую, правонарушительную или уголовную ответственность.

(2) Ответственность за ущерб, причиненный вследствие регистрации объектов инженерно-технической инфраструктуры и прав на них на основе документов, служащих основанием для соответствующей регистрации, и правоустанавливающих документов на данные объекты, содержащих ошибки, допущенные органами, издавшими или составившими представленные для регистрации документы, несут данные органы.

(3) Внесение, изменение и стирание записи в Реестре с нарушением установленных правил, а также несанкционированное распространение и предоставление данных из Реестра влекут ответственность виновных лиц в соответствии с законодательством.

(4) Агентство публичных услуг несет гражданскую ответственность за ущерб, причиненный правообладателю в результате повреждения либо утраты документов из архива учреждения.

Глава V

ЗАКЛЮЧИТЕЛЬНЫЕ И ПЕРЕХОДНЫЕ ПОЛОЖЕНИЯ

Статья 19. Вступление в силу закона

(1) Настоящий закон вступает в силу по истечении шести месяцев со дня его опубликования в Официальном мониторе Республики Молдова.

(2) Правительству в трехмесячный срок:

а) представить Парламенту предложения о приведении действующего законодательства в соответствие с настоящим законом;

б) привести свои нормативные акты в соответствие с настоящим законом;

с) принять нормативные акты, обеспечивающие исполнение настоящего закона;

д) обеспечить пересмотр и отмену органами центрального публичного управления нормативных актов, противоречащих настоящему закону.

(3) До приведения законодательства в соответствие с настоящим законом другие законы и нормативные акты применяются в той мере, в которой они не противоречат ему.

Статья 20. Исключения для ранее возникших прав

(1) Права на объекты инженерно-технической инфраструктуры, возникшие до вступления в силу настоящего закона и не зарегистрированные в Реестре, признаются действительными. Эти права подлежат первичной регистрации в Реестре и считаются возникшими со дня оформления правоустанавливающих документов.

(2) В случае передачи прав на объект инженерно-технической инфраструктуры от одного правообладателя к другому, в том числе от государства/к государству, а также при возникновении или прекращении

соответствующих прав после вступления в силу настоящего закона передача или возникновение прав подлежит обязательной регистрации в установленном настоящим законом порядке.

Статья 21. Переходный период

(1) Переходным признается период создания Реестра.

(2) В период создания Реестра Правительство:

- а) принимает меры по введению в действие настоящего закона;
- б) обеспечивает информирование населения относительно всего процесса создания Реестра;
- с) принимает иные меры для создания Реестра.

(3) В течение переходного периода:

а) принимаются нормативные акты, разрабатываются государственные стандарты, создаются технические условия, обеспечивающие создание, внедрение и эффективное функционирование Реестра;

б) составляются в установленном порядке документы, служащие основанием для регистрации объектов инженерно-технической инфраструктуры в Реестре;

с) в случае отсутствия (утери, повреждения) правоустанавливающих документов на объекты инженерно-технической инфраструктуры публичной собственности, необходимых для первичной регистрации, органы центрального и местного публичного управления осуществляют инвентаризацию объектов инженерно-технической инфраструктуры и составляют список объектов на основе актов инвентаризации в соответствии со статьей 10¹ Закона об управлении публичной собственностью и ее разгосударствлении № 121/2007;

д) правообладатели объектов инженерно-технической инфраструктуры, независимо от вида собственности, обязаны зарегистрировать объекты инженерно-технической инфраструктуры в Реестре в установленные Правительством сроки, за исключением случаев, предусмотренных частью (5) статьи 4 настоящего закона.

(4) По истечении сроков первичной регистрации объектов инженерно-технической инфраструктуры ущерб, нанесенный данному объекту в результате деятельности, которая может негативно повлиять на инженерно-техническую инфраструктуру, подлежит возмещению:

а) правообладателем объекта инженерно-технической инфраструктуры, в случае если он не зарегистрировал объект в Реестре и информация не была доступна;

б) лицом, занимающимся деятельностью, которая может негативно повлиять на инженерно-техническую инфраструктуру, в случае если объект инженерно-технической инфраструктуры был зарегистрирован в Реестре и информация была доступна.

ПРЕДСЕДАТЕЛЬ ПАРЛАМЕНТА

SINTEZA
amendamentelor, propunerilor și obiecțiilor la proiectul de lege cu privire la
Registrul obiectivelor de infrastructură tehnico-edilitară
nr. 409 din 27.10.2016

Nr. crt.	Textul părții constitutive a proiectului de act legislativ (articolul, pct.)	Autorul	Conținutul amendamentului, propunerii, obiecției	Rezultatul examinării de către comisia sesizată în fond
1	2	3	4	5
1.	Obiecții cu caracter general.	Direcția generală juridică	<p>Conținutul proiectului de lege nu reglementează problema privitoare la atribuirea obiectelor de infrastructură tehnico-edilitară la categoria bunurilor mobile sau imobile, respectiv nu face o claritate, dacă obiectele de infrastructură tehnico-edilitară sunt atribuite la categoria bunurilor mobile sau imobile. În acest sens, art. 4 alin. (6) din Legea cadastrului bunurilor imobile, nr. 1543-XIII din 25.02.1998 dispune, că obiectele de infrastructură tehnico-edilitară nu sunt obiecte ale înregistrării în registrul bunurilor imobile, iar conform legilor speciale din domeniul obiectelor de infrastructură tehnico-edilitară (Legea nr. 509/1995, Legea nr. 592/1995, Legea nr. 272/1999, Legea nr. 599/1999, Legea nr. 461/2001, Legea nr. 1402/2002, Legea nr. 309/2003, Legea nr. 241/2007,) aceste obiecte urmează a fi înregistrate în Registrul obiectelor de infrastructură tehnico-edilitară.</p> <p>Ținând cont de prevederea legală stipulată la art. 4 alin. (6) din Legea nr. 1543/1998, sugerăm ca proiectul de lege să conțină prevederi referitoare la stabilirea categoriei de bunuri la care se vor atribui obiectele de infrastructură tehnico-edilitară.</p>	<p>Se acceptă. La art. 2, noțiunea "obiective de infrastructură tehnico-edilitare" se completează în final cu următorul text: "Obiectivele de infrastructură tehnico-edilitară fac parte din categoria de bunuri imobile"</p>

1	2	3	4	5
2.	Obiecții cu caracter general.	Direcția generală juridică	<p>Potrivit art. 1 din proiect, scopul legii constă în înregistrarea obiectelor, precum și a dreptului de proprietate și alor drepturi reale asupra lor, grevările acestor drepturi, iar la art. 3 alin. (2) se propune, ca înregistrările în registru să fie făcute doar pentru evidență și să nu constituie temei pentru nașterea, modificarea sau stingerea drepturilor. Din conținutul acestor articole se desprind următoarele ipoteze:</p> <ul style="list-style-type: none"> - înregistrarea obiectelor se efectuează doar pentru evidența obiectelor și a titularilor de drepturi; - scopul înregistrării constă în înregistrarea atât a obiectelor, cât și a dreptului de proprietate și alor drepturi reale asupra lor; - înregistrările în registru nu constituie temei pentru apariția, modificarea și încetarea drepturilor. <p>Din conținutul prevederilor invocate, nu se poate face o concluzie, care totuși este intenția autorului propunerii legislative privitoare la înregistrarea obiectelor și a drepturilor de proprietate și alor drepturi reale asupra lor, adică se înregistrează doar în scopul evidenței fără apariția, modificarea și încetarea drepturilor asupra lor sau în scopul înregistrării dreptului de proprietate și alor drepturi reale asupra obiectelor care pot duce la apariția, modificarea și încetarea lor.</p> <p>Este de notat, că în esență, orice înregistrare în registru poartă un caracter informațional și este creat în scopul evidenței bunurilor, însă, prin faptul înregistrării dreptului de proprietate și alor drepturi reale asupra bunurilor, înregistrarea acestor drepturi poate servi drept temei pentru apariția, modificarea sau încetarea drepturilor asupra lor.</p> <p>Invocăm, în acest sens, dispoziția art. 290 din Codul civil, potrivit căreia „dreptul de proprietate și alte drepturi reale asupra bunurilor imobile, grevările acestor drepturi, apariția, modificarea și încetarea lor sunt supuse înregistrării de stat”.</p>	<p>Se acceptă. Susținem obiecția precum că redacția alin. (2) al art. 3 nu este reușită și ținând cont că pe tot cuprinsul proiectului de lege terminologia ce privește înregistrarea drepturilor asupra obiectivelor de infrastructură tehnico-edilitară a fost unificată (vezi p. 8 din sinteză), alin. (2) al art. 3 se exclude.</p>

1	2	3	4	5
3.	Obiecții cu caracter general.	Direcția generală juridică	<p>Un alt aspect al căruia reglementare este ambiguă, îl reprezintă acela al suportării cheltuielilor necesare înregistrării obiectelor. Art. 17 alin. (3) din proiect propune, ca tarifele pentru prestarea serviciilor de înregistrare și furnizare a datelor să fie calculate și aprobate în modul stabilit prin Legea nr. 393-XVI din 08.12.2006 pentru aprobarea Metodologiei de calculare a tarifelor la serviciile prestate de Întreprinderea Specializată în Cadastru și de filialele acesteia.</p> <p>În acest sens, este de notat, că potrivit pct. 1.1 și pct. 2.2. din această lege, metodologia este elaborată în conformitate cu prevederile Legii cadastrului bunurilor imobile nr. 1543/1998 și stabilește modul de determinare a tarifelor pentru înregistrarea dreptului de proprietate asupra <i>bunurilor imobile</i> în cadrul înregistrării primare masive, selective și curente și a bunurilor nou-formate.</p> <p>După cum se poate observa, accentul determinării tarifelor pentru prestarea serviciilor se pune pe „<i>înregistrarea bunurilor imobile</i>”, iar, după cum s-a menționat anterior, din conținutul proiectului de lege nu se poate face o concluzie referitoare la stabilirea categoriei de bunuri, mobile sau imobile, la care se vor atribui obiectele de infrastructură tehnico-edilitară.</p> <p>Luând în considerare, că prin Legea nr. 154/2015 s-a dispus crearea unui registru separat de cel al bunurilor imobile, unde vor fi înregistrate obiectele de infrastructură tehnico-edilitară, iar din conținutul proiectului, nu se poate spune cu certitudine, că obiectele de infrastructură tehnico-edilitară fac parte din categoria bunurilor imobile, considerăm oportun a fi pusă în discuție problema referitoare la reglementarea distinctă a tarifelor pentru prestarea serviciilor de înregistrare a obiectelor de infrastructură tehnico-edilitară și a dreptului de proprietate asupra lor în cadrul Legii nr. 393/2006 prin includerea unui capitol separat.</p>	<p>După aprobarea proiectului de lege, Guvernul va prezenta propuneri de modificare și completare a Legii nr. 393-XVI din 08.12.2006 pentru aprobarea Metodologiei de calculare a tarifelor la serviciile prestate de Agenția Servicii Publice și structurile teritoriale ale acesteia</p>

1	2	3	4	5
4.	Obiecții cu caracter general.	Direcția generală juridică	În aceeași ordine de idei, relevăm că proiectul de lege nu se referă cu exactitate la faptul, cine va suporta cheltuielile pentru înregistrarea primară a obiectelor și cum se va face înregistrarea masivă a lor. Art. 20 alin. (3) lit. d) și alin. (4) conțin doar niște concretizări, stabilind, că titularii de drepturi ai obiectelor de infrastructură tehnico-edilitară sunt obligați să înregistreze obiectele în Registru în termenele stabilite de Guvern.	Cheltuielile pentru înregistrarea primară vor fi suportate din contul titularului de drepturi (agenții economici). Obligatorietatea înregistrării obiectivelor se referă la agenții economici. În acest sens se propune de a completat art. 4 alin (5) în final cu următorul text: “cu excepția obiectivelor atribuite, în procesul privatizării, în contul cotelor valorice din bunurile întreprinderilor agricole, care se înregistrează la cererea titularilor de drepturi”, iar art. 20 alin. (3) lit. d) din proiectul prezentat de Guvern, de completat în final cu textul “cu excepțiile prevăzute de art. 4 alin. (5) din prezenta lege”
5.	Obiecții cu caracter general.	Direcția generală juridică	Pentru evitarea neînțelegerilor care se pot ivi în aplicarea legii, este necesar să se precizeze detaliat procedura, modalitatea de efectuare a înregistrării masive, întocmirea planului cadastral al teritoriului, dosarului cadastral pentru fiecare obiect, precum și să indice concret, cine va suporta cheltuielile înregistrării masive a obiectelor de infrastructură tehnico-edilitară (considerăm că pentru înregistrarea masivă a obiectelor de infrastructură tehnico-edilitară, toate cheltuielile privind înregistrarea acestora urmează a fi suportate din bugetul de stat).	Atât la înregistrarea primară selectivă cât și la înregistrarea primară masivă, titularul de drepturi va întocmi și prezenta documentele pentru înregistrarea obiectivului, în modul stabilit de Guvern și documentul ce confirmă dreptul asupra bunului.
6.	Obiecții cu caracter general.	Direcția generală juridică	Sugerăm a fi preluat și inserat în conținutul proiectului de lege conceptul Legii nr. 1543/1998 care se referă la înregistrarea primară, înregistrarea selectivă, înregistrarea provizorie a dreptului de proprietate, înregistrarea dreptului de proprietate publică asupra obiectelor supuse înregistrării. Se va ține cont și de complexitatea obiectelor de infrastructură tehnico-edilitară, fiindcă, pe de o parte, înregistrarea acestor obiecte va avea un caracter obligatoriu, iar pe de altă parte, pentru înregistrarea acestora titularul obiectului va fi impus să	Se acceptă parțial. Legea cadastrului bunurilor imobile are alt scop și altele sunt efectele înregistrării. Conceptul înregistrării masive în cadastral bunurilor imobile avea drept scop susținerea procesului de privatizare în masă a terenurilor conform art. 11 (loturile de lângă casă) și art. 12 (terenurile agricole) al Codului Funciar. Pentru obiectivele de infrastructură

1	2	3	4	5
			suporte cheltuielile necesare înregistrării, preț care nu va putea fi achitat din lipsa mijloacelor financiare, cu atât mai mult, că potrivit intenției autorului, înregistrarea obiectelor se va face doar în scopul evidenței acestora și nu va putea constitui temei pentru apariția, modificarea și încetarea drepturilor asupra obiectelor supuse înregistrării.	tehnic-edilitară atribuite în contul cotelor valorice din bunurile imobile a întreprinderilor se acceptă de a completa art. 4 alin. (5) în final cu textul „cu excepția obiectivelor atribuite, în procesul privatizării, în contul cotelor valorice din bunurile întreprinderilor agricole, care se înregistrează la cererea titularilor de drepturi”, iar art. 20 alin. (3) lit. d) din proiectul prezentat de Guvern, de completat în final cu textul “cu excepțiile prevăzute de art. 4 alin. (5) din prezenta lege”
7.	Obiecții cu caracter general.	Direcția generală juridică	<p>Cât privește fundamentarea proiectului de act legislativ, în temeiul art. 20 lit. e) din Legea nr. 780/2001, nota informativă la proiectul de act legislativ trebuie să fie însoțit de actul de analiză a impactului de reglementare, în cazul în care actul legislativ reglementează activitatea de întreprinzător. Deși în nota informativă se menționează, că proiectul de lege este însoțit de Analiza impactului de reglementare, aceasta nu este anexată la proiectul vizat.</p> <p>Prin urmare, având în vedere problemele expuse, pentru a putea fi adoptată fără a se crea lacune legislative, propunerea legislativă trebuie reanalizată și completată, astfel încât soluțiile legislative preconizate să acopere întreaga problematică ce reprezintă obiectul său de reglementare.</p>	Se acceptă. Analiza impactului de reglementare (AIR) a fost elaborată însă nu a fost anexată la nota informativă. Aceasta se va anexa suplimentar.
8.	Obiecții la conținutul propriu-zis al proiectului de lege.	Direcția generală juridică	Pe tot cuprinsul proiectului de lege nu există o terminologie unificată în ceea ce privește înregistrarea drepturilor asupra obiectelor de infrastructură tehnico-edilitară, fiind utilizați următorii termeni: înregistrarea drepturilor și grevărilor asupra acestora (art. 1); noțiunea „registrator” - înregistrarea drepturilor asupra acestora, iar noțiunea „înregistrare primară” - înscrierea drepturilor patrimoniale asupra obiectului (art. 2); înregistrarea drepturilor de proprietate și grevările drepturilor patrimoniale	Se acceptă. Pe tot cuprinsul proiectului de lege terminologia ce privește înregistrarea drepturilor asupra obiectivelor de infrastructură tehnico-edilitară este unificată, iar la articolul (1) sintagma ”a drepturilor și grevărilor asupra acestora” este substituită prin sintagma „a dreptului de proprietate și a altor drepturi reale asupra acestora, grevările acestor drepturi,

1	2	3	4	5
			<p>(art. 4 alin. (2)); înregistrarea obiectului și a drepturilor asupra acestuia (art. 5 alin. (7)); registrul conține înscrieri referitoare la dreptul de proprietate, grevările drepturilor patrimoniale (art. 6 alin. (1)); înregistrarea drepturilor asupra obiectelor (art. 13 alin. (2)).</p> <p>La unificarea terminologiei se va ține cont de cea utilizată în art. 290 din Codul civil, care operează cu „<i>dreptul de proprietate și alte drepturi reale asupra bunurilor, grevările acestor drepturi, apariția, modificarea și încetarea lor</i>”. Observația este valabilă pentru toate situațiile similare din cuprinsul propunerii.</p>	<p>nașterea, modificarea și încetarea lor (în continuare – <i>înregistrarea drepturilor asupra bunurilor imobile</i>)”.</p>
9.	Articolul 1.	Direcția generală juridică	<p>Art.1 prevede, că „prezenta lege reglementează crearea, ținerea, reorganizarea și lichidarea Registrului”, norme care nu sunt detaliate în cuprinsul proiectului de lege. În acest sens, art. 7 și art. 15 alin. (1) doar concretizează, că „modul de ținere a registrului se stabilește de Guvern”, „controlul extern privind crearea, ținerea, reorganizarea și lichidarea Registrului se exercită de către autoritatea administrației publice abilitată prin lege, iar registrul se fondează și se lichidează conform legii”. De asemenea, semnalăm, că proiectul nu conține reglementări privitoare la drepturile, obligațiile și responsabilitatea deținătorului Registrului.</p>	<p>Art. 15 alin. (1) din proiectul prezentat de Guvern, stabilește că Registrul se fondează și se lichidează conform legii. Iar legea cu privire la registre nr. 71 din 22.03. 2007 reglementează instituirea, reorganizarea și lichidarea registrelor.</p> <p>Atribuțiile deținătorului Registrului, a registratorului precum și responsabilitățile sunt prevăzute de alin. (3) art. 5 și art. 16 al proiectului de lege prezentat de Guvern.</p>
10.	Articolul 2.	Direcția generală juridică	<p>Întru o mai bună aplicabilitate a prevederilor legislative, sugerăm definirea noțiunii „infrastructură tehnico-edilitară” în cuprinsul acestui articol. Cât privește noțiunea „obiecte de infrastructură tehnico-edilitară”, definiția dată este reglementată în art. 2 din Legea nr. 1543/1998, art. 1 din Legea cu privire la geodezie, cartografie și geoinformatică, nr. 778-XV din 27.12.2001, precum și în Cap. I, pct. 1 din Concepția sistemului informațional automatizat ”Registrul obiectelor de infrastructură tehnico-edilitară”, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 133/2014.</p> <p>Referindu-ne la oportunitatea existenței unei și aceeași</p>	<p>Se acceptă. În cuprinsul art. 2 se includ noțiunile de ”infrastructură tehnico-edilitară” și ”obiective de infrastructură tehnico-edilitare” care sunt expuse în următoarea redacție:</p> <p><i>infrastructura tehnico-edilitară</i> – ansamblul sistemelor de utilități publice destinate furnizării/prestării serviciilor de utilități publice;</p> <p><i>obiective de infrastructură tehnico-edilitară</i> – rețele subterane și supraterrane de alimentare cu apă potabilă și tehnică, de</p>

1	2	3	4	5
			<p>noțiuni în mai multe acte legislative, conform art. 18 alin. (3) din Legea nr. 780/2001, „în cazul în care proiectul de act legislativ cuprinde prevederi din legislația în vigoare, acestea, de regulă, nu se reproduc, dar se face trimitere la ele”.</p> <p>Întrucât proiectul de lege are drept obiect de reglementare înregistrarea obiectelor de infrastructură tehnico-edilitară, considerăm oportun definirea noțiunii „obiectele de infrastructură tehnico-edilitară” în cuprinsul acestuia.</p>	<p>canalizare, de termoficare, de alimentare cu energie electrică, de telefonie etc., precum și căile de circulație a mijloacelor de transport, construcțiile supaterane de pozare a instalațiilor electrice, stațiile de pompare și de punere sub presiune, alte construcții și instalații ce fac parte din dotarea edilitară de interes public sau comun. Obiectivele de infrastructură tehnico-edilitară fac parte din categoria de bunuri imobile;”</p>
11.	Articolul 2.	Comisia administratie publică, dezvoltare regională, mediu și schimbări climatice	<p>Deși, proiectul de lege reglementează înregistrarea obiectelor de infrastructură tehnico-edilitară, articolul 2 cu privire la noțiunile principale din proiectul respectiv, nu definește noțiunea de „<i>obiecte de infrastructură tehnico-edilitară</i>”, așadar, considerăm oportun introducerea noțiunii date.</p>	<p>Se acceptă (vezi p. 10 din sinteză)</p>
12.	Articolul 2.	Direcția generală juridică	<p>Pentru o corectă terminologie juridică, la noțiunea „zonă de protecție a obiectelor de infrastructură tehnico-edilitară”, cuvintele „utilizatorii de terenuri” propunem a fi substituite cu cuvintele „alți titulari ai dreptului de folosință asupra terenului”.</p>	<p>Se acceptă. Noțiune de ” zona de protecție” se expune în următoarea redacție: <i>„zonă de protecție a obiectivului de infrastructură tehnico-edilitară – zona adiacentă obiectivului de infrastructură tehnico-edilitară, extinsă în spațiu, necesară pentru asigurarea condițiilor normale de exploatare și de protecție a obiectivului, în limitele căreia se stabilesc cerințe speciale pentru proprietarii terenului sau pentru alți titulari ai dreptului de folosință asupra acestuia;”</i></p>

1	2	3	4	5
13.	Articolul 3 alin (2).	Comisia administrație publică, dezvoltare regională, mediu și schimbări climatice	<p>Atenționăm despre inadvertențele de norme existente între prevederile art. 3 alin. (2) din proiectul de lege, care dispune că înregistrările în Registru sînt făcute doar pentru <i>evidență</i>, și nu constituie temei pentru <i>apariția, modificarea sau stingerea drepturilor</i> în privința obiectelor de infrastructură tehnico-edilitară și prevederile art. 1, care reglementează <i>înregistrarea obiectelor</i> de infrastructură tehnico-edilitară, <i>drepturile și grevările</i> asupra acestora, respectiv și prevederile art. 5 alin. (4) lit. a), care stabilește că, Registratorul – decide asupra efectuării înregistrării, <i>modificării înscrierii</i> în Registru ori refuză efectuarea sau modificarea înscrierii respective. În acest context, referindu-ne la normele stabilite de art. 290 alin.(1) din Codul civil al Republicii Moldova, expres este statuat că dreptul de proprietate și alte drepturi reale asupra bunurilor imobile, grevările acestor drepturi, apariția, modificarea și încetarea lor sînt supuse înregistrării de stat.</p> <p>Prin urmare, considerăm necesar de concretizat, totuși, înregistrarea se realizează doar pentru evidența bunurilor sau și în scopul înregistrării drepturilor de proprietate asupra acestor bunuri, care poate servi drept temei pentru apariția, modificarea sau încetarea lor.</p>	Se acceptă (vezi p. 2 din sinteză)
14.	Articolul 4, alin. (3).	Direcția generală juridică	<p>La alin. (3), în partea ce ține de enumerarea obiectelor de infrastructură tehnico-edilitară care vor fi supuse înregistrării, reiterăm că obiectele cuprinse la pct. 1) lit. c), precum și la pct. 2) lit. a) și „sistemele de produse petroliere” cuprinse la lit. i), nu corespund denumirii obiectelor de infrastructură tehnico-edilitară cuprinse în legile speciale, după cum urmează:</p> <p>- potrivit art. 11 alin. (6) din Legea aviației civile, nr. 1239 din 09.07.1997 „construcțiile, instalațiile și echipamentele amplasate pe teritoriul aerodromului (aeroportului) sunt supuse</p>	<p>Se acceptă. Terminologia utilizată în actul elaborat este adusă în concordanță cu cele din actele legislative. Astfel:</p> <p>1. Lit. c) pct. 1) alin. (3) al art. 4 se expune în următoarea redacție: ”c) construcțiile, altele decît clădirile, instalațiile și echipamentele amplasate pe suprafața terestră (acvatică) a aerodromului (aeroportului);” – pentru a evidenția că</p>

1	2	3	4	5
			<p>înregistrării de stat în Registrul obiectelor de infrastructură tehnico-edilitară”;</p> <ul style="list-style-type: none"> - conform art. 5 alin. (11) din Legea cu privire la apa potabilă, nr. 272 din 10.02.99 „sunt supuse înregistrării de stat sistemele de alimentare cu apă potabilă”; - în temeiul art. 18 alin. (7) din Legea privind piața produselor petroliere, nr. 461 din 30.07.2001, sunt supuse înregistrării de stat „obiectele pentru păstrarea și comercializarea produselor petroliere”. <p>Ținând cont de principiul legiferării stabilit la art. 19 lit. e) din Legea nr. 780/2001 care proclamă, că terminologia utilizată în actul elaborat este constantă și uniformă ca și în celelalte acte legislative, invocăm necesitatea coroborării prevederilor proiectului de act legislativ cu reglementările existente în legile speciale, preluând denumirea exactă a obiectelor de infrastructură tehnico-edilitară supuse înregistrării.</p> <p>În același timp, reținem că potrivit art. 4 alin. (2) din Legea privind transportul prin conducte magistrale, nr. 592 din 26.09.1995, obiectele transportului prin conducte sunt supuse înregistrării de stat în Registrul obiectelor de infrastructură tehnico-edilitară. Pentru acest motiv, sugerăm corelarea art. 4 cu reglementările art. 2 din lege, unde este detaliată componența conductelor, urmând ca în art. 4 din proiect să fie enumerate obiectele transportului prin conducte necesare înregistrării în Registrul obiectelor de infrastructură tehnico-edilitară.</p> <p>De asemenea, atenționăm, că Legea nr. 107 din 27.05.2016 cu privire la energia electrică și Legea nr. 108 din 27.05.2016 cu privire la gazele naturale nu conțin prevederi exprese, care ar indica, că rețelele de gaze naturale, precum și rețelele electrice sunt supuse înregistrării de stat în Registrul obiectelor de infrastructură tehnico-edilitară.</p>	<p>clădirile nu constituie obiect de înregistrare în ROITE, deoarece la categoria construcțiilor se includ și clădirile, iar clădirile sunt obiect de înregistrare în Registrul bunurilor imobile.</p> <p>2. Lit. a) pct. 3) alin. (3) al art. 4, se expune în următoarea redacție: ”a) sistemele de aprovizionare cu apă potabilă.”</p> <p>Lit. i) pct. 3) alin. (3) al art. 4, se exclude. Alin. (3) se completează cu pct. 4), care se expune în următoarea redacție:</p> <p>”4) obiectele transportului prin conducte (conducta, alte construcții și instalații ce fac parte din obiectivele respective), obiectivele pentru păstrarea și comercializarea produselor petroliere, sistemele de irigare, sistemele de desecare.”</p> <p>Se acceptă. Alin. (3) art. 4 se completează cu pct. 4) care este corelat cu art. 2 din legea nr. 592 din 26.09.1995.</p> <p>Legea nr. 124-XVIII din 23 decembrie 2009 cu privire la energia electrică, precum și Legea nr. 123-XVIII din 23 decembrie 2009 cu privire la gazele naturale, abrogate în legătură cu aprobarea Legii nr. 107 din 27.05.2016 cu privire la energia electrică și Legii nr. 108 din 27.05.2016 cu privire la gazele naturale, conțineau expres astfel de prevederi. Vor fi elaborate propuneri de modificare a legilor recent aprobate.</p>

1	2	3	4	5
15.	Articolul 4, alin. (4).	Direcția generală juridică	Alin. (4) prevede, că pot fi înscrise în Registrul „drepturile de creanță”. Proiectul de lege creează o confuzie și nu distinge diferența dintre înregistrarea dreptului și înscrierea dreptului. Pentru o corectă terminologie juridică, urmează a fi preluat conceptul din Legea nr. 1543/1998, care prevede că <i>drepturile reale se înregistrează, iar dreptul de creanță se notifică.</i>	Se acceptă. La art. 4 alin. (4) cuvintele ”pot fi înregistrate” se substituie prin cuvintele ” pot fi notificate”. Alin. (4) se expune în următoarea redacție: ”(4) În Registrul, în afara drepturilor reale, pot fi notificate drepturile de creanță, faptele sau raporturile juridice aferente obiectivelor de infrastructură tehnico-edilitară.”
16.	Articolul 4 alin (6).	Comisia administrație publică, dezvoltare regională, mediu și schimbări climatice	Potrivit dispozițiilor articolului 4 alin. (6) din Legea cadastrului bunurilor imobile, nr. 1543-XIII din 25.02.1998 este prevăzut, că obiectele de infrastructură tehnico-edilitară nu sînt obiecte ale înregistrării în registrul bunurilor imobile. Totodată, prevederile proiectului de lege examinat, de asemenea, nu reglementează atribuirea obiectelor respective la categoria de bunuri mobile sau imobile. În acest sens, Comisia permanentă menționează despre necesitatea unei clarități în ce privește categoria de bunuri cărora i se atribuie obiectele de infrastructură tehnico-edilitară.	Se acceptă (vezi p. 1 din sinteză)
17.	Articolul 5, alin. (3).	Direcția generală juridică	Alin. (3) concretizează, că deținătorul Registrului este ”Întreprinderea de Stat ”Cadastru”. Cu referire la denumirea organului cadastral, art. 11 alin. (2) lit. 1) din Legea nr. 1543/1998 dispune, că ținerea sistemului informațional automatizat ”Registrul obiectelor de infrastructură tehnico-edilitară” intră în competența ”Întreprinderii specializată în Cadastru”. Din considerentul, că denumirea organului cadastral ar putea fi modificată între timp, iar drept consecință, va duce la modificarea legislației, recomandăm substituirea sintagmei „Întreprinderea de Stat „Cadastru” cu sintagma ”Întreprinderii specializată în Cadastru”. Observația este valabilă pentru toate situațiile similare din cuprinsul propunerii.	Se acceptă. Ținându-se cont de prevederile Legii nr. 80 din 05.05.2017, pentru modificarea și completarea unor acte legislative, sintagma „Întreprinderea de Stat „Cadastru” se substituie cu sintagma ”Agenția Servicii Publice” în toate situațiile similare din proiect.

1	2	3	4	5
18.	Articolul 5, alin. (3).	Comisia administrație publică, dezvoltare regională, mediu și schimbări climatice	Conform articolului 5 alin. (3) din proiectul de lege vizat, definitorul Registrului obiectelor de infrastructură tehnico-edilitară este <i>Întreprinderea de Stat „Cadastru”</i> . Articolul 10 din Legea cadastrului bunurilor imobile, nr. 1543-XIII din 25.02.1998 stipulează, că sistemul organelor cadastrale se constituie din Agenția Relații Funciare și Cadastru și, <i>Întreprinderea Specializată în Cadastru</i> cu filialele sale. În acest context, Comisia permanentă menționează despre excluderea acestor contradicții terminologice și coroborarea prevederilor proiectului de lege, sub acest aspect, cu reglementările legii respective.	Se acceptă (vezi p. 17 din sinteză)
19.	Articolul 5, alin. (4), lit. a).	Direcția generală juridică	<p>La alin. (4), lit. a), obiectăm asupra utilizării sintagmei ”conform prevederilor capitolului III al prezentei legi”, fiindcă capitolul III se referă la regimul juridic de utilizare a datelor registrului, pe când toate detaliile ce țin de ținerea registrului și documentele acestuia se conțin la capitolul II. Totodată, atribuția registratorului detaliată la lit. a) necesită a fi corelată cu noțiunea „registrator” cuprinsă la art. 2, deoarece redacția lit. a) face referință la dreptul registratorului de a <i>înregistra, modifica sau refuza</i> înscrierea în Registru, iar dreptul de a refuza înscrierea în registru nu se conține în noțiunea registratorului.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>1. Sintagma ”conform prevederilor capitolului III al prezentei legi” se exclude.</p> <p>2. Noțiunea ”registrator” este completată cu dreptul de a refuza efectuarea sau modificarea înscrierilor respective. Noțiune ”registrator” se expune în următoarea redacție: „<i>registrator</i> – persoană cu funcție de răspundere având dreptul de examinare a documentelor prezentate spre înregistrare, dreptul de decizie asupra înregistrării obiectivelor de infrastructură tehnico-edilitară și a drepturilor asupra acestora, dreptul de efectuare și modificare a înscrierilor în Registru obiectivelor de infrastructură tehnico-edilitară, precum și dreptul de refuz al efectuării sau modificării înscrierilor respective, în modul stabilit de Guvern.”</p>

1	2	3	4	5
20.	Articolul 5, alin. (4) - (6).	Direcția generală juridică	Deși conținutul articolului se referă la subiecții raporturilor juridice privind Registrul, inclusiv și la registrator care face parte din categoria respectivă de persoane, considerăm oportun ca prevederile alin. (4)-(6) să fie reglementate într-un articol distinct, iar în acord cu exigențele tehnicii legislative, precum și întru consecutivitatea reglementării materiei, prevederile cuprinse la alin. (4)-(6) recomandăm a fi plasate, respectiv, alin. (6) - (4) - (5).	<p>Se acceptă. Prevederile alin. (4) - (6) sunt reglementate distinct într-un articol nou (art.6) care are următorul cuprins:</p> <p>„Articolul 6. Registratorul</p> <p>(1) Registrator al Registrului, în cadrul Agenției Servicii Publice, poate fi persoana selectată prin concurs, cu care s-a încheiat un contract individual de muncă conform legislației muncii și care îndeplinește următoarele condiții:</p> <p>a) este cetățean al Republicii Moldova;</p> <p>b) are studii superioare de licență la specialitatea de inginer cadastral, inginer constructor, inginer geodez;</p> <p>c) nu are antecedente penale nestinse;</p> <p>d) este aptă din punct de vedere medical pentru exercitarea funcției.</p> <p>(2) Registratorul are următoarele atribuții:</p> <p>a) solicită documentele necesare includerii în Registru a datelor despre obiectivul de infrastructură tehnico-edilitară și drepturile asupra acestuia;</p> <p>b) decide înregistrarea obiectivului de infrastructură tehnico-edilitară, modificarea înscrierii respective din Registru, precum și refuzul de a efectua sau modifica înscrierea respectivă;</p> <p>c) introduce în baza de date a Registrului volumul stabilit de date geospațiale și textuale cu privire la obiectivul de infrastructură tehnico-edilitară și drepturile asupra acestuia;</p> <p>d) eliberează extrase și alte informații din Registru;</p> <p>e) corectează greșelile din Registru.</p> <p>(3) În luarea deciziilor cu privire la Registru, registratorul poate fi asistat de către un specialist licențiat în drept, angajat al deținătorului de Registru.”</p>

1	2	3	4	5
				<i>Numerotarea articolelor următoare se va modifica corespunzător.</i>
21.	Articolul 5	Direcția generală juridică	Considerăm necesar înserarea în conținutul articolului a prevederilor referitoare la aprobarea Regulamentului privind modul de desfășurare a concursului pentru ocuparea funcției de registru de către Guvern, precum și aprobarea Regulamentului registruului de către Guvern.	Nu se acceptă , deoarece statutul și atribuțiile registrului sunt clar reglementate în proiectul legii. Rolul acestuia se limitează doar la introducerea în registru a volumului stabilit de date tehnice. Totodată, proiectul prevede că la luarea deciziei registrului poate fi asistat de un jurist, și nu este necesar de careva acte suplimentare.
22.	Articolul 5, alin. (7).	Direcția generală juridică	Apare întrebarea, dacă prin „furnizor al datelor” se subînțelege subiecții înregistrării prevăzuți la art. 4 alin. (1), fiindcă după conținutul său, prevederea dată este similară celei stipulate la articolul citat. În aceeași ordine de idei, menționăm că termenul „furnizare” în contextul Legii nr. 1543/1998 semnifică furnizarea informației cadastrale, furnizarea datelor din cadastru.	Furnizorul datelor registrului sunt subiecții înregistrării prevăzuți la alin (1) art. 4 al proiectului și totodată este subiecți al raporturilor juridice în domeniul registrelor prevăzuți de legea cu privire la registre nr 71 din 22.03.2007.
23.	Articolul 5, alin. (7).	Direcția generală juridică	Pentru evitarea echivocului în interpretare, este necesară înlocuirea expresiei „în modul stabilit de prezenta lege” printr-o trimitere la normele concrete din proiect. Reiterăm obiecția pentru toate situațiile similare din cuprinsul proiectului. Ne referim și la utilizarea expresiei „conform legii”, „în conformitate cu legislația”.	Se acceptă. Expresia „în modul stabilit de prezenta lege” se exclude.
24.	Articolul 6, alin. (1).	Direcția generală juridică	Alin. (1), pentru un spor de precizie în redactare, cuvântul „înscrisurile” urmează a fi substituit cu cuvântul „înscrisuri”.	Se acceptă.

1	2	3	4	5
25.	Articolul 6, alin. (2).	Direcția generală juridică	Semnalăm, că pozițiile 8) și 15), 9) și 16), 10) și 17) au același conținut, fiind necesară excluderea pozițiilor care se repetă.	La crearea fișierului electronic a proiectului legii prezentat de Guvern s-a comis o eroare. Literale din aliniatele 2) 3) și 4) au trecut automat în aliniate. Eroarea a fost corectată iar dublările au dispărut.
26.	Articolul 6, alin. (2).	Direcția generală juridică	Pct. 19) lit. e) necesită a fi revăzută, având un caracter confuz.	Lit. e) este preluată din legea nr. 1543/1998 privind cadastrul bunurilor imobile (lit. d) alin. (2) art. 24).
27.	Articolul 6, alin. (2) pct. 19)	Comisia administrație publică, dezvoltare regională, mediu și schimbări climatice	Comisia relatează despre necesitatea aducerii în concordanță a prevederilor articolului 6 alin.(2) pct. 19 privind datele referitoare la dreptul de proprietate și grevările drepturilor patrimoniale cu prevederile articolului 4 alin. (1) privind subiecții înregistrării, din proiectul dat. Astfel, în proiectul de lege, la articolul 6 alin. (2) pct. 19) privind datele referitoare la dreptul de proprietate și grevările drepturilor patrimoniale, comisia permanentă propune includerea literei i) cu următorul conținut: i) Republica Moldova sau unitatea administrativ-teritorială respectivă – în cazul înregistrării dreptului asupra bunurilor proprietate publică.	Se acceptă , doar că nu la litera i) dar la litera c). c) Republica Moldova sau unitatea administrativ-teritorială respectivă – în cazul înregistrării drepturilor asupra bunurilor proprietate publică; Literale c), d), e), f), g), h) vor deveni respectiv d), e), f), g), h), i).
28.	Articolul 6, alin. (3).	Direcția generală juridică	La alin. (3), pentru un spor de precizie normativă, recomandăm substituirea cuvintelor „se stabilesc” cu cuvintele „se stabilesc într-un regulament aprobat”. Obiecția este valabilă și pentru art. 9 alin. (3).	Se acceptă . La alin (3) art. 6. din proiectul prezentat de Guvern, cuvintele ”se stabilește” se substituie prin cuvintele ” se stabilesc printr-un regulament aprobat de Guvern”.
29.	Articolul 6, alin. (4).	Direcția generală juridică	La alin. (4), propunem revederea expresiei „obiect de drept unic”, în scopul clarificării sensului acesteia.	Expresia este preluată din Legea cadastrului bunurilor imobile nr 1543/1998 (noțiunea - ”număr cadastral”)

1	2	3	4	5
30.	Articolul 9, alin. (1).	Direcția generală juridică	<p>La alin. (1), având în vedere, că materia propusă la acest alineat este reglementată la alin. (2)-(7), considerăm inutilă păstrarea conținutului acestuia.</p> <p>Pentru claritatea stilului normativ, sugerăm divizarea conținutului acestui articol în mai multe articole, care s-ar referi detaliat la:</p> <ul style="list-style-type: none"> - temeiurile și procedura înregistrării obiectelor de infrastructură tehnico-edilitară; - temeiurile și procedura înregistrării drepturilor asupra obiectelor de infrastructură tehnico-edilitară; - temeiurile înregistrării restricțiilor aferente zonei de protecție. <p>De asemenea, observăm că lipsesc dispoziții privitoare la înregistrarea dreptului de proprietate comună pe cote-părți, înregistrarea cererilor, respingerea cererilor.</p>	<p>Nu se acceptă. Art. 9 din proiectul prezentat de Guvern, stabilește documentele în temeiul cărora se va înregistra obiectivele, drepturile asupra bunurilor, restricțiile aferente zonei de protecție și documentele tehnologice. Procedura de înregistrare a obiectivelor, drepturilor asupra bunurilor, etc. va fi reglementată și stabilită într-un Regulament aprobat de Guvern (conform legii nr. 71 cu privire la registre).</p>
31.	Articolul 9, alin. (6).	Direcția generală juridică	La alin. (6), întrucât prevederea acestui alineat nu conține norme de drept, propunem excluderea acestuia.	<p>Se acceptă. Alin. (6) art. 9 din proiectul prezentat de Guvern, se exclude. Alin. (7) devine alin (6).</p>
32.	Articolul 11.	Direcția generală juridică	<p>Art. 11, luând în considerare, că potrivit art. 5 alin. (4) lit. a), registratorul decide asupra efectuării înregistrării, modificării înscrierii în Registru ori refuză efectuarea sau modificarea înscrierii respective, sugerăm instituirea de prevederi detaliate referitoare la drepturile registratorului înscrise la articolul sus-citat.</p>	<p>Se acceptă. Art. 6 Registratorul este completat cu prevederi referitoare la drepturile registratorului privind eliberarea informației din registru și corectarea erorilor. De asemenea proiectul este completat cu un art. referitor la corectarea greșelilor.</p>
33.	Articolul 12.	Direcția generală juridică	Art. 12, păstrând conceptul Legii nr. 1543/1998, la propoziția a doua în final, propunem completarea acesteia cu cuvintele „de înregistrare, care trebuie să fie incluse în condica de cereri”.	<p>Se acceptă. În final articolul unic 12 din proiectul prezentat de Guvern, se completează cu cuvintele ” de înregistrare, care trebuie să fie inclusă în condica de cereri.”</p>

1	2	3	4	5
34.	Articolul 13, alin. (2).	Direcția generală juridică	Art. 13, alin. (2), sugerăm corelarea acestuia cu art. 6 alin. (2) din Legea nr. 1543/1998 în sensul reglementării tuturor chestiunilor care pot apărea în legătură cu transparența datelor despre înregistrare. Reiterăm corelarea cu Legea nr. 153/1998 și a art. 14, în partea ce ține de reglementarea tuturor prevederilor ce țin de accesul la informație, precum și a art. 16 prin corelare cu art. 47 și 50 din legea citată.	<p>Se acceptă.</p> <p>1. Alin (2) art. 13 din proiectul prezentat de Guvern, este corelat cu alin. (2) art. 6 din Legea 1543/1998.</p> <p>2. Art. 14 din proiectul prezentat de Guvern, al legii reglementează clar toate prevederile ce țin de accesul la informație din Registrul.</p> <p>3. Alin. (4) art. 16 din proiectul prezentat de Guvern, este corelat cu alin. (2) art. 47 din Legea 1543/1998.</p> <p>Corelarea cu art. 50 din Legea 1543/1998 nu se acceptă deoarece conceptual proiectul legii nu prevede crearea fondului de garanție.</p>
35.	Articolul 14, alin. (1).	Direcția generală juridică	<p>La alin. (1) se propune, ca tarifele pentru furnizarea informației să fie stabilite de Guvern. Cu titlu de informare, relevăm că prin Legea nr. 21 din 04.03.2016, Legea nr. 220-XVI din 19.10.2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali a fost completată cu o anexă care stabilește taxele pentru înregistrarea de stat și serviciile prestate de către „Î.S. ”Camera Înregistrării de Stat”, inclusiv pentru furnizarea informației din Registrul de stat.</p> <p>Actualmente, metoda unică de determinare, aprobare, aplicare și ajustare a tarifelor pentru serviciile prestate de Întreprinderea Specializată în Cadastru și filialele acesteia este stabilită în Metodologia de calculare a tarifelor la serviciile prestate de Întreprinderea Specializată în Cadastru și de filialele acesteia, aprobată prin Legea nr. 393-XVI din 08.12.2006.</p> <p>Având în vedere, că legiuitorul prin adoptarea Legii nr. 21/2016 a atribuit legii supremația de a aproba tarifele pentru furnizarea informației din Registrul de stat, recomandăm ca tarifele pentru furnizarea informației din Registrul obiectelor de infrastructură tehnico-edilitară să fie reglementate în Legea nr. 393/2006.</p>	<p>Se acceptă parțial.</p> <p>Art. 18 alin. (2) din proiectul prezentat de Guvern, se va completa cu un nou punct cu următorul cuprins ”a) va prezenta în Parlament propuneri pentru a aduce în conformitate legislația în vigoare cu prezenta lege;”</p> <p>În această perioadă Guvernul va elabora și prezenta Parlamentului modificări la Legile nr. 393/2006, nr. 107/2016 , nr. 108/2016 și 1543/1998.</p> <p>Literele a), b), c) din proiect vor deveni respectiv b), c), d).</p>

1	2	3	4	5
			În cazul acceptării propunerii înaintate, se va elabora un proiect de lege pentru modificarea Legii nr. 393/2006, proiect care va fi examinat concomitent cu proiectul de lege supus avizării. La elaborarea proiectului de lege se va ține cont și de observația efectuată la pct. 4. din prezentul aviz, referitoare la necesitatea modificării Legii nr. 107/2016 și Legii nr. 108/2016.	
36.	Articolul 14, alin. (3).	Direcția generală juridică	Având în vedere faptul, că alineatele propuse a fi introduse în acest articol nu au legătură tematică între ele pentru a fi reglementat în cadrul aceluiași articol, recomandăm ca alin. (3) să fie plasat la art. 4.	Se acceptă.
37.	Articolul 17, alin. (1) și (2).	Direcția generală juridică	<p>Art. 17, alin. (1) și (2) prevăd, că cheltuielile privind crearea sistemului informațional al Registrului vor fi suportate din contul resurselor bugetului de stat, precum și din alte surse legale, iar ținerea Registrului se va efectua din contul surselor de la prestarea serviciilor de înregistrare a obiectelor și drepturilor asupra acestora și de la furnizarea datelor din baza de date a Registrului.</p> <p>În acest sens, art. 13 din Legea nr. 1543/1998 dispune, în mod expres, că <i>cheltuielile de ținere a sistemului informațional automatizat „Registrul obiectelor de infrastructură tehnico-edilitară” sunt suportate de la bugetul de stat și prevăzute în devizul de cheltuieli al Agenției Relații Funciare și Cadastru pe anul respectiv</i>. Întru excluderea neconcordanțelor care pot apărea la aplicarea normelor prevăzute la alineatele citate în raport cu art. 13 din Legea nr. 1543/1998, sugerăm revederea acestor prevederi.</p> <p>Totodată, la alin.(1), pentru evitarea interpretărilor eronate, este necesară detalierea expresiei „și din alte resurse legale”.</p>	Se acceptă. Propuneri de modificare a alin. (4) art. 13 din Legea 1543/1998 vor fi prezentate concomitent cu propunerile de modificare a Legilor nr. 393/2006, nr. 107/2016 și nr. 108/2016.

1	2	3	4	5
38.	Obiecții cu caracter general.	Comisia administratie publice, dezvoltare regională, mediu și schimbări climatice	<p>Suplimentar comunicăm, dat fiind faptul, că între timp, Parlamentul a adoptat Legea nr. 80 din 05.05.2017 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, inclusiv modificarea și completarea Legii cadastrului bunurilor imobile, nr. 1543-XIII din 25.02.1998, sintagma „Întreprinderea Specializată în Cadastru” a fost substituită cu sintagma „Agenția Servicii Publice”.</p> <p>Din acest considerent, în proiectul de lege respectiv, sintagma „Întreprinderea Specializată în Cadastru” la orice formă gramaticală, se va substitui cu sintagma „Agenția Servicii Publice” la forma gramaticală corespunzătoare. Astfel, menționăm despre necesitatea ajustării terminologice și coroborarea prevederilor proiectului de lege, sub acest aspect, cu reglementările respective.</p>	Se acceptă (vezi p. 17 și 18 din sinteză)

Radu MUDREAC
Președintele Comisiei